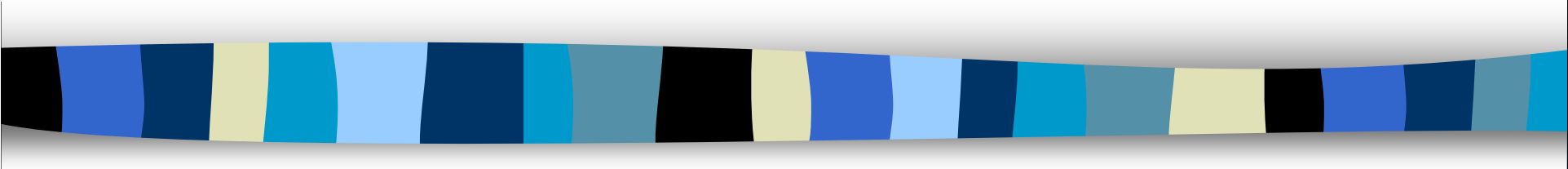
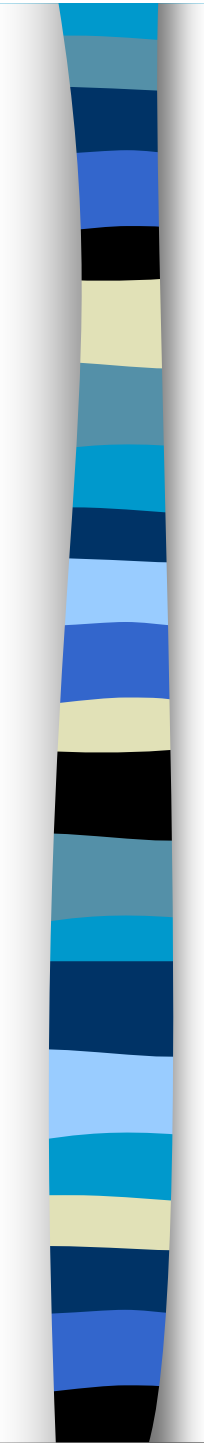

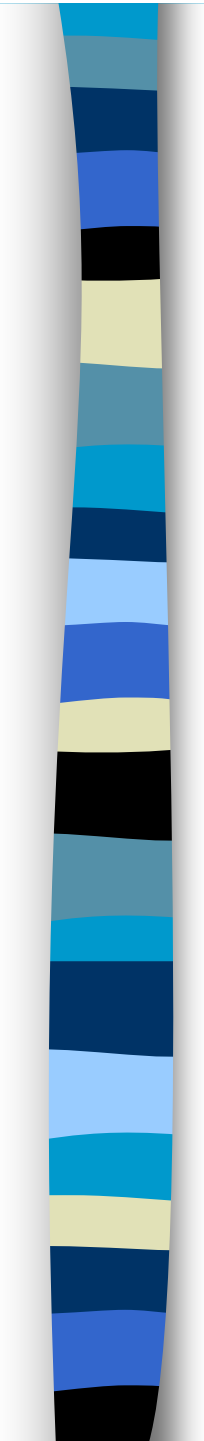
Chcete pomoci dítěti? Pomozte rodině! aneb služby pro rodiny v ČR

PhDr. Hana Pazlarová, Ph.D.
Katedra sociální práce, FF UK, Praha

Kontakt:
hana.pazlarova@ff.cuni.cz

-
- Katedra sociální práce provedla v letech 2006 a 2007 šetření zaměřená na služby pro rodiny v rámci ČR.
 - 2006 – nestátní neziskové organizace
 - 2007 – oddělení sociálně právní ochrany dětí obcí s rozšířenou působností (OSPOD)

-
- Šetřené oblasti se do určité míry překrývají s aktuálními výsledky monitoringu Nadace Sirius a agentury Median.
 - Řada zjištění z letošního roku potvrzuje naše údaje z let předešlých.

X akcentované okruhy a odlišná metoda
= šetření se vzájemně doplňují

Cíle šetření

- Zjištění stavu a nabídky služeb pro rodiny z pohledu (1) nestátních neziskových organizací (NNO) a (2) oddělení sociálně právní ochrany dětí obcí s rozšířenou působností (OSPOD) – služby, kapacity, překážky, spolupráce

Metoda obou šetření

- Polostrukturované rozhovory
- Tazatelé – vyškolení studenti sociální práce
- Délka rozhovoru 1 – 1,5 hod.

Charakteristika souboru OSPOD

- Osloveno všech 227 OSPOD obcí s rozšířenou působností ve 14 krajích
- Realizováno 205 rozhovorů
- Získány údaje o 1294 sociálních pracovnících

Sledované okruhy

- Obecné údaje o OSPOD
- Kvalifikace pracovníků
- Vzdělávací potřeby a možnosti
- Překážky v práci
- Dostupnost a kvalita služeb
- Chybějící služby
- Komunitní plánování

Kvalifikace pracovníků

- odpovídající kvalifikaci má 55% pracovníků
- 12% respondentů kvalifikační předpoklady nesplňuje a nebylo u nich uvedeno, že by si vzdělání zvyšovali

Vzdělávací potřeby a možnosti

- U většiny zaměstnanců zaměstnavatel hradí vzdělávání
- Nejčastěji vzdělávání v oblasti sociálně právní ochrany dětí, nové legislativy a komunikace
- Priority pracovníků – komunikace, psychologie, mediace, mezinárodní právo

Překážky v práci

- přílišnou administrativní zátěž (51%)
- počet klientů na pracovníka (35%)
- nedostatečnou síť spolupracujících organizací (31%)

Dostupnost služeb

- V obci se nejčastěji vyskytují **volnočasová centra (85%)** a **úřad práce (91%)**
- Nejméně dostupné v obci jsou **azylová zařízení (12%)**, **služby pro pěstounské rodiny (16%)**
- V kraji již téměř všechny typy služeb.

Úroveň spolupráce

- **Dobrá spolupráce** s pedagogicko-psychologickou poradnou (82%) a s ústavními zařízeními pro děti (81%)
- **Špatná spolupráce** s FOD-Klokánek (9%), s diagnostickými ústavami (10%)

Chybějící služby

- sociální a azylové bydlení (86%)
- terénní služby pro ohrožené rodiny (73%)
- komplexní rodinná terapie (71%).

Jak to vidí OSPOD? - shrnutí

- Problém s kvalifikací pracovníků
- Administrativní zátěž
- Velký počet klientů
- Nedostatečná lokální spolupráce
- Spolupráce spíše s „tradičními“ partnery
- Náhradní rodinná péče na okraji zájmu
- Zájmy ohrožených rodin se nedostatečně promítají do komunitního plánování

Charakteristika souboru NNO

- Sonda proběhla pouze v 10 krajích, její výsledky nelze zobecnit.
- Metodou „sněhové koule“ identifikováno 356 organizací.
- Realizováno 146 rozhovorů.

Sledované okruhy

- Základní identifikační a kontaktní údaje
- Aktuálně poskytované služby
- Služby plánované v průběhu 2 let
- Lidské zdroje
- Finanční zdroje
- Standardy kvality poskytovaných služeb

Právní subjektivita

	počet	%
Občanské sdružení	105	71,9
Obecně prospěšná společnost	9	6,2
Církevní zařízení	32	21,9
Celkem	146	100,0

Délka působení organizace

- Dvě třetiny pracují déle než 5 let.
- Třetina dokonce více než 10 let
- Pouze jedna desetina vznikla v posledních 3 letech.

Cílové skupiny

- „Neklinické“ rodiny s dětmi (16,4%)
- Rodiny s postiženým dítětem (17,1%)

X

- Pěstounské rodiny (4,8%)
- Děti odcházející z DD (5,5%)
- Rodiny v krizi (8,9%)

Služba	Počet	%
Sociální poradenství	107	25,7
Osobní asistence	15	3,6
Odlehčovací služby	19	4,6
Denní stacionáře	5	1,2
Týdenní stacionáře	2	,5
Raná péče	32	7,7
Telefonická krizová pomoc	23	5,5
Azylové domy	33	7,9
Domy na půl cesty	16	3,8
Kontaktní centra pro závislé	6	1,4
Krizová pomoc	47	11,3
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	21	5,0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	91	21,8
Celkem	417	100,0

Konference "Ohrožené dítě"

11.11.2008

Plánované služby

- Služby, které organizace plánuje nabídnout v průběhu příštích dvou let.
- Více než třetina připravuje sociálně aktivizační služby pro rodiny.
- Desetina připravuje nízkoprahové zařízení a poskytování sociálního poradenství.

Počet zaměstnanců v organizaci

- Přepočteno na plné pracovní úvazky.
- Naprostá většina (90,3%) organizací má maximálně 10 zaměstnanců.
- Celá desetina je pracuje na ryze dobrovolnické bázi!

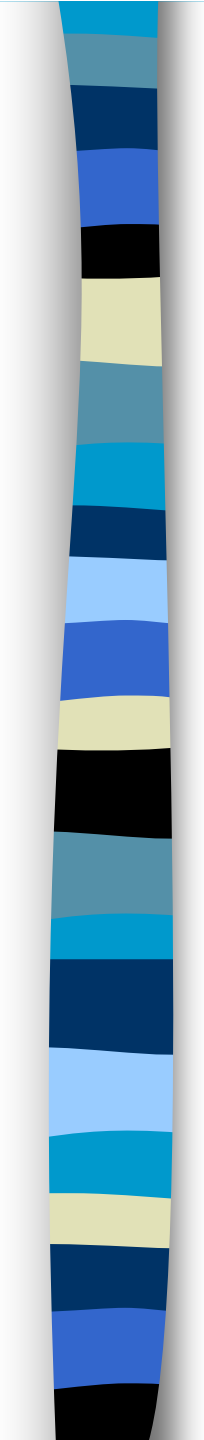
Finanční zdroje

- Převážně (90,3%) vícezdrojové financování.
- Nejdůležitějším zdrojem příjmů jsou veřejné rozpočty a následně domácí sponzoři.
- Prostředky z ESF využívá necelá polovina (44,8%) organizací.

Jak to vidí NNO? - shrnutí

- Sestava poskytovatelů se jeví jako stabilizovaná.
- Šetřené organizace se zaměřují na cílové skupiny, se kterými se pracuje relativně snadno (neklinické rodiny), nebo tam kde situace vyvolává přirozenou potřebu pomáhat (rodiny s postiženým dítětem).

-
- Služby náročné na materiální a profesionální zázemí jsou pro nestátní subjekty často příliš náročné.
 - Organizace cítí zřetelnou potřebu rozšíření některých služeb, nejvíce sociálně aktivizačních služeb pro rodinu.

Závěry

- Sociální pracovníce OSPOD mají příliš vysoké počty případů a nemají dostatečné kapacity k efektivní práci s ohroženými rodinami.
- Postrádají dostatečnou nabídku místně dostupných služeb.
- NNO jsou v poskytování služeb pružnější, ale nemají (většinou) kapacity na rozvoj a dlouhodobé udržení náročnějších služeb.

A co s tím? Možnosti tu jsou...

- Výkonný orgán zodpovědný za agendu rodiny vč. sledování stavu práv dětí.
- Změna systému financování služeb pro rodiny a děti.
- Taxativní vymezení max. počtu klientů na pracovníci OSPOD.
- Deinstitutionalizace služeb.
- Podpora rozvoje terénních a ambulantních služeb.